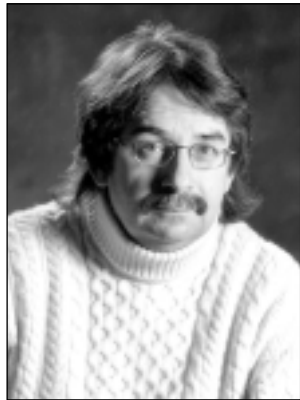

Working class heroes

Johan Mortensen
skrivar

Vit eru fiskivinnutjóðin Føroyar. 98 % av okkara útflutningi er fiskur. Ogn alra føroyinga. Tað verður sagt, at fiskurin heldur hesum landi uppi, og at fiskivinnan er álít okkara. Sambært hagtølunum hava vit tó ikki meira enn 3.000 fiskimenn. Stríðið hjá hesum monnum útvegar 2000 fólkum á fiskavirkjum arbeiði og megna hesir bólkir í felag eitt útflutningsvirði yvir 2 MIA. Hvørki á tingi ella í landsstýrinum er ídag nakar aktivur fiskimaður.

Fiskimenn fáa ein skattalætta uppá 15 % av brutto.

Í seinastuni hevur sjónvarpið roynt at sáa íva um henda skattafrádrátt og nú mælir eisini Búskaparráðið til at avtaka henda frádrátt. Hvi? Má ein spyrja.

Lat meg verða tann fyrsti at siga, at hesin frádráttur er okkara fiskimonnum so hjartaliga uppiborin. Hann átti at verið stórur um nakað. Vit eru øll eins fyri Guði, men tó er munur á monnum. Ein fiskimaður er meira verdur fyri føroyska samfelagið enn vit skrivstovukalar í Havn, undirritaði íroknaður.

Tað hevði verið rättvíst, at eisini flakavinnan og tey sum starvast á fiskavirkjunum fingi ein skattalætta fyri teirra mangan strævna arbeiði.

Tað er ein sannroynd, at tað er fiskimaðurin á Munkagrúnninum og flakavinnan á Kósini, sum skapa tey sonnu virðini í hesum landi og sum vit øll onnur njóta gott av.

Táttast skal í búskapin verður sagt, javel. Um tú fer heim á Sand, norður til Klaksvíkar, suður á Tvøroyri ella vestur til Sørvágs so sær tú ikki nakað marglæti ella yvirhitaðan búskap. Dagliga lívið hjá fólki á hesum plássum er tengt at, hvat havið gevur. Her er ikki neyðugt við nakrari dogmatiskari, tvangsneurotiskari búskaparspeki. Hevur tað hepnast væl á hesum plássum so at fólk fáa ráð at keypa sær ein nýggjan bil, eitt surround ljóðtöl, ella ein maður hevur hug at fara við konu og børnum til Gran Canaria, so er hetta ikki yvirforbrúk, men ein partur av lívsvirðinum og nøgdseminum.

Um nakað er galið, so er tað í Havnini. Eitt pláss, sum so at siga onga framleiðslu hevur og kortini

heldur veitslu hvønn dag. Har menn virðisarlønnum mæla vanligum fólki til afturhald og arvir spinna gull av at selja dubiøs fiskiðloyvir fleiri ferir. Har børn nærum fara at gráta um tey siggja ein arbeiðsmann í ketildrakt, tey halda hetta er eitt trøll, von sum tey eru við at siggja páparnar í slípi! Hvi verður onki gjørt at tálma í miðstærðkinum sum t.d., at latið 50 % av almennu stovnunum út á bygðimar. Ella hvat við at krevja bummgjald av bilum sum skulu til Tórshavn?

Føroyski búskapurin er ikki yvirhitaður. At tað onki arbeiðsloysi er í løtuni kann ein bert fróast yvir. Hetta kann so skjótt broytast. Tað er rætt at minka bæði

persónligan skatt og partafelagskattin sum núverandi landsstýri hevur sett sær fyri. Eg dugi ikki at siggja, at ein skal verða so bangin fyri, um meira gongd kemur á búskapin. Lat búskapin setta sær sjálvum og latið fólk umsita sín pening sum tey vilja. Privatiserið øll almenn feløg líka frá Strandferðsluni til Atlantic Airways. Við stórri privatisering ber til aftur at fáa stórri trívnað í samfelagi og

kvinnu við egnari fyrirøktu. Heldur ikki er ein kvinnuligir reiðari í landinum. Tað er næstan bert við reinskeriborð, at tú sær føroysku kvinnuna.

Í grannalondum okkara eru allastaðni kvinnuligir stjórnar og kvinnur við egnum virki. Ikki er gott at vita, hvi tað er so ergalið her á landi? Vit hava ongantíð áður havt so væl skuldar kvinnur. Eru føroysk mannfólk so kvinnukúg-

“
Tað er ein sannroynd, at tað er fiskimaðurin á Munkagrúnninum og flakavinnan á Kósini, sum skapa tey sonnu virðini í hesum landi, og sum vit øll onnur njóta gott av.”

eitt professi-
onlt fjøl-
tátta vinnu-
lív. Kanska
ein føroysk-
ur Bill Gates
er ikki so
langt burtur.

Í sambandi við vinnulívið má sigast, at her sæst syndarliga

litið til føroyskar kvinnur. Høvuðs-
vinna okkara
anno 2000
hevur ikki ein
kvinnuligan
forstjóra ella

andi, at tey siggja konufólk sum ein kappingarnetta heldur enn ein starvsfelaga á jøvnum fœti? Gongur tað manliga stoltleikanum ov nær at hava ein kvinnuligan stjóra? Ella hava føroyskar kvinnur ov lágt ambitionsniveau?

Vit hava javnstøðulóg, og kortini hevur almenni peningastovnurin Føroya Banki ikki ein kvinnuligan nevndarlim! Hugaligari er, at Framtaksgrunnurin hevur tvær kvinnur í nevndini.

Yvirhøvdur er semja um at konufólk á flestu økjum eru munandi betri leiðarar enn menn. Tað er lítið at ivast í, at tað hevði gagnað okkara vinnulívi almikið við fleiri kvinnuligum stjórum, leiðarum og nevndarformonnum.

Ein kann so sjálvandi spyrja um okkara høvuðsvinna ella føroyskt vinnulív yvirhøvdur er nóg attraktivt hjá konufólki, og um persónlig menning, lønarviðurskipti og víðari útbúgving er flagi? Hetta er ein viðkomandi spurningur.

Tianverri er nógv, sum bendir á, at føroyskur ungdomur yvirhøvdur ikki hevur stóran áhuga fyri vinnulívi og at seta á stovn egið virki.

Tað er sjálvandi meira áhugavert og ómakaleyst at fáa sær eitt akademiskt heiti og ein fulltrúasess við góðari eftirløn, og hvør kann brigsla einum ungum at hann vil virka undir tryggum korum? Tað er sera torført at at byrja á berum og kanska áttu peningastovnanir at havt eina lagaligari, stímbrandi, skipan tá tosan er um ungar ígongdsetarar? Ella hvat var meira nærliggjandi enn, at Vinnumálastýrið formuleraði tiltøk at stuðla ungan kreativum fólki, tey tróta so ikki.

Heldur ikki í føroyskum politikki sæst ov nógv til okkara kvinnur. Fullveldið stendur fyri framman, men tað sær ikki út til, at tað hevur áhugað hjá okkara kvinnum, so tigandi tær eru um hetta álvarsmál. Kvinnuligir bygðaráðsformenn kunnu teljast á einari hond, og ongin kvinnuligur floksformaður á tingi.

Føroyska vinnulívið og føroyskur politikkur sakna í stóran mun aktiv konufólk.

Speak up, baby!

Riggar tú til fisk?

...vit søkja eftir 20 ungum kvinnum og monnum, ið skulu mynda føroyska fiskivinnu komandi árin.

Eitt sindur um teg

Tú ert púra vitandi um, at Føroyar hava brúk fyri tær. Tað sæst ikki á skræðuni, men tú hevur eitt brennandi ynski um at taka lut í at ávirka framtíðina í Føroyum.

Eitt sindur um okkum

Vit bjóða eina spennandi útbúgving, ið tekur stóði í veruleikanum. Tað, tú lærir, kanst tú brúka, og tey, ið undirvísa, eru fólk í lyklastorvum í føroysku fiskivinnuni.

Fiskivinnuskúlin bjóðar tvinnar útbúgvingar

► 2 ára vinnurættað útbúgving (AIF), ið gevur beinleiðis atgongd til arbeiðsmarknaðin ella tækniligar útbúgvingar á matvøruøkinum.

► 3 ára yrkisgymnasial útbúgving (HIF). At ein útbúgving er yrkisgymnasial merkir, at hon gevur atgongd til hægri útbúgvingar.

Ring 424573 og bið um umsóknarblað.

Fiskivinnuskúlin í Vestmanna

Postrúm 96 - 350 Vestmanna - Tlf. 42 45 73/42 44 96 - Fax 42 44 28
www. fiskvest.fo - Teldupostur: fiskvest@fiskvest.fo